

09
24

09
24

EDITORIÁL / 03

**PÍSAČKY JOZEFA ROZBORU:
PODPOLIANSKI PLEJERI / 04
AKTUÁLNA MINIPOVIEDKA / 08
V ZNAMENÍ PANNY / 10**

**LISTY MARIANA S.
LIEČENIE V KÚPEĽOCH SLIAČ / 12
SLOVANSKÁ EPOPEJ A NÁMĚŠŤ
NAD OSLAVOU / 18**

BEZPEČNÁ JESEŇ ŽIVOTA / 27

VÝLETY MICHALA MAJTÁNA / 28

**PROGRAM
PISTORIHO PALÁC / 30
G19 / 32
Š14 / 33
ZICHYHO PALÁC / 34
EXTERIÉR / 38
NOVINKY / 39**

KONTAKTY / 40

foto na obálke:
Bratislavský hrad, 6. 9. 2019

Milí pisatelia, milí čitatelia,
vitajte v septembri.

Slovo september pochádza z latinčiny, odvodené od číslovky septem = sedem a znamená „siedmy mesiac.“ Starovekí Rímania začínali svoj roka a teda aj kalendár marcom, preto september mohol byť siedmy.

Dovoľte, aby som September privítala medzi nami.

- Vitaj, September!
- Dobrý deň prajem.
- Prezrad' nám, s čím medzi nás prichádzaš?
- No, prichádzam s nádejou na jemné ochladenie a zároveň nádej na voľné prázdninové dni bezostyšne beriem všetkým školopovinným maloletým.
- To sme očakávali.
- Som rád, že môžem plniť prania na počkanie.
- Chceš niečo odkázať našim čitateľom?
- Teším sa na vás, čitatelia!
- Ďakujem. Aj my sa tešíme na teba, milý September. Ukáž, čo nám nesieš!

PODPOLIANSKI PLEJERI

Bača Ondrej určite nie je tuctový potomok svojich predkov. Hoci sa povolanie chovania oviec dedí v ich rodine z pokolenia na pokolenie, on, Apačer, ako ho všetci prezývajú pre výrazný nos a opálenú tvár, je onakvejší, modernejší. Múdro povedané: žije na pulze doby.

Ondro, majiteľ novej s.r.o. BAČEX, podniká v oblasti využívania počítačovej techniky. Ale pozor, nenechajme sa oklamať náhodnou podobnosťou. Nie je všetko tak, ako je napísané v Živnostenskom liste. Počítačovú techniku používa skôr na zábavu návštevníkov moderne vybavenej internetovej žinčičiarne, kde podáva acidofilné mlieko kúpené v obchode zaručene po záručnej dobe a mlieko ešte v záruke riedené vodou. Na oklamanie strážcov podnikateľských zákonov posla elektronickou poštou pokyny valachom cez Facebook do laptopov kúpených na parkovisku v Taliansku, kde sa zúčastnil konferencie o nových postupoch na zvýšenie dojivosti oviec.

Na otázky kontrolórov: „Tak, pán bača, kde máte faktúry za nákup materiálu?“ vytlačil z počítača požadované lajstrá aj s elektronickým podpisom a pečiatkou virtuálneho dodávateľa. Ved’ nebol na sympóziu počítačovej techniky v Thajsku iba na masáži!

Treba však uviesť, že Ondrejov salaš leží pod samotnou Poľanou, kde nevedie žiadna elektrická prípojka. Natíska sa otázka: čo dáva do pohybu počítače? Odpoveď je jednoduchá. Za internetovou kolibou je v závoze zaparkovaný čierny Hummer 6.6V a v ňom si spoločne vrčí naftou poháňaná elektrocentrála, ktorá pamätá ešte časy, kedy bol bača u vojakov na dvojročnej službe.

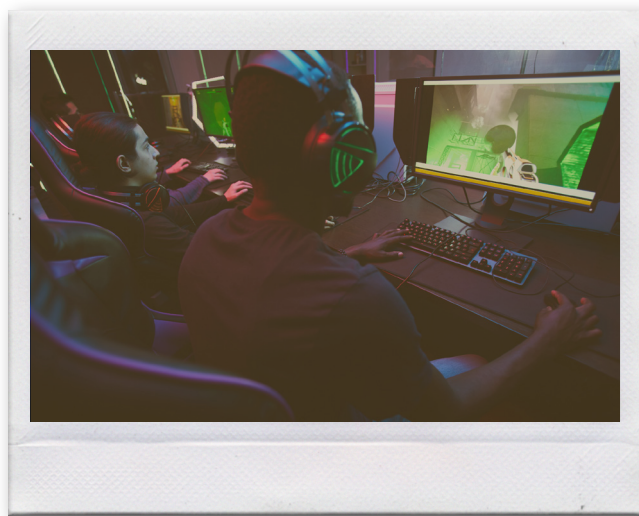
Okrem nej sú tu mladí neúnavní surfisti, ktorí nemajú vždy dostatok peňazí na úhradu používania internetu a chcú sa vyhnúť ďalším potáhovačkám. Preto si dlžnú čiastku odpracovávajú na stacionárnych bicykloch, ktoré poháňajú výkonné dynamá. Náročnejší noční pracanti používajúci podsvietené klávesnice – papučami z ovčej vlny súchajú o podlahu a ostatné zariadenia statická elektrina.

Agresívnemu podnikateľovi Ondrejovi sa dlho darilo. Postupne nakupoval moderné zariadenia na zvýšenie rýchlosti internetu primerane tomu, ako rástlo jeho konto v banke. Lenže v okolí bolo veľa „čiernych“ podnikateľov, ktorí sa za určitý poplatok chceli postarať o majetok jeho firmy.

„Ej bistú! To je drahý špás cálovať strážnu službu!“ povedal si Ondro a ponuku vždy v čiernom odetých šéfov strážnych služieb odmietol.

V jedno letné ráno, keď bol v dedine nakupovať, ľahla popolom kolibka, kde parkoval svoj dvojtonový autiak. Zostal iba odkaz napísaný ARIALOM bez diakritiky, že ak nenadviaže spoluprácu s ochrancami, budú vypálené aj jeho ďalšie podnikateľské prístrešky. Čo mal robiť? Takýchto chlapíkov nejde len tak ľahko prekabátiť. Zmluvu dohodli ústne a, ako noví obchodní spoločníci, statočne vypili ponúknutý oldomáš. Nič už nebránilo rozšíriť podnikateľský zámer o nové atraktívne aktivity. Konkrétne o oblasť akčných elektronických hier,

odborne povedané interaktívny software komunikujúci pomocou 2D alebo 3D grafiky a zvuku, prevádzkovaný na počítači. Nasledoval finančne náročný nákup nových komponentov – klávesníc odolných voči tekutinám, monitorov s tvrdeným sklom proti úderom nespojčných hráčov a ovládacích myšiek pevne pripevnených retiazkami, aby neboli odcudzené. Značná časť financií padla aj na nákup samotných hier, kde prevládali už vyskúšané – Svetelný meč, Krotitelia duchov, noví The Sims 4: Get Famous, futbal s nádychom africkej exotiky a pre menších Maťko a Kubko. Zábava mohla začať.

Otvorenie novej hracej koliby bolo veľkolepé. Prví desiatí návštevníci dostali ako pozornosť adresu vydavateľstva renomovaného počítačového magazínu, kde mohli vo vedomostnej súťaži vyhrať okrem iného aj pretekárske hry či vychytené sociálne virtuálne vizitky.

Bola to dobrá myšlienka, vytiahnuť mladých ľudí od hracích automatov v dedinskej krčme sem, kde to žilo. Dokonca aj hraciu miestnosť predelil stenou, aby oddelil fajčiarov od tých, čo ešte fajčiť nezačali.

Na zahasenie smädu hráčov začala byť pančovaná žinčica slabá. Preto ju Ondrej vymenil za ostrejšie nápoje, čím sa stalo, že krčmár v dedine mohol svoje Pohostinstvo zatvoriť a hracie automaty vyhodiť na smetisko.

Najväčším pozitívum však bolo, že ochrancovia majetku Ondrovej eseročky – chlapi bez krkov, vždy oblečení v čiernych montérkach – sa začali náruživovo venovať akčným hrám. Došlo to až tak ďaleko, že myšky ovládali presnejšie ako svoje deväťpalcové (ako inak, tiež čierne) ručné zbrane. Neskôr, keď im došli financie na ukojenie hracej vášne, prestúpili do pracovného pomeru do Ondrejovej spoloč-

nosti a za naturálne výhody chránili jeho majetok bez odvádzania poplatkov bývalému šéfovi.

Čo povedať na záver? Iba toľko, že vývojom počítačovej techniky a jej používaním sa mení aj ľudská osobnosť. Á propos, ako ste si určite všimli, aj mnohé počítačové magazíny venujú veľký priestor svojho obsahu testovaniu nových pomôcok a propagácii zaručene akčných hier. Tak, ako si to dnešná, uponáhľaná doba žiada.

Povedané ústami Apačera: Načim žiť na pulze doby a nikdy inak!

AKTUÁLNA MINI- POVIEDKA

V záhradkárskej osade v Rači, v chatke, ktorej vlastníkom bol Ludvo, sme sa po odchode do dôchodku začali pravidelne stretávať. Každý z nás robil v aktívnom živote niečo iné. Ale naše priateľstvo začalo ešte keď boli deti malé. Konkrétne na dovolenke v Jasnej, v krásnom prostredí Nízkych Tatier. Možno povedať, že to boli vždy, ako sa hovorí, panské jazdy. Iba Ludvova manželka Janka mala tú česť pripraviť občerstvenie. Samozrejme, že jej náplň práce bola aj v dôkladnom uprataní priestorov chatky po našich schôdzkovaniach. Po nenávratnom odchode kamaráta Ludva (obdivovateľa dobrodružnej literatúry) do večných lovíšť, bola Janka jednomyselne prijatá do nášho spolku. Bolo to v dobe začiatku prepuknutia covidovej pandémie, kedy sa stretávanie vo väčších počtoch neodporúčalo. My sme však boli z jedného okresu a tieto opatrenia sa nás netýkali. Poznáte to, vždy niekto prišiel s novou témou, ale prevládali najmä opakovania toho, čo sme už rozobrali, avšak vždy z iného uhla pohľadu.

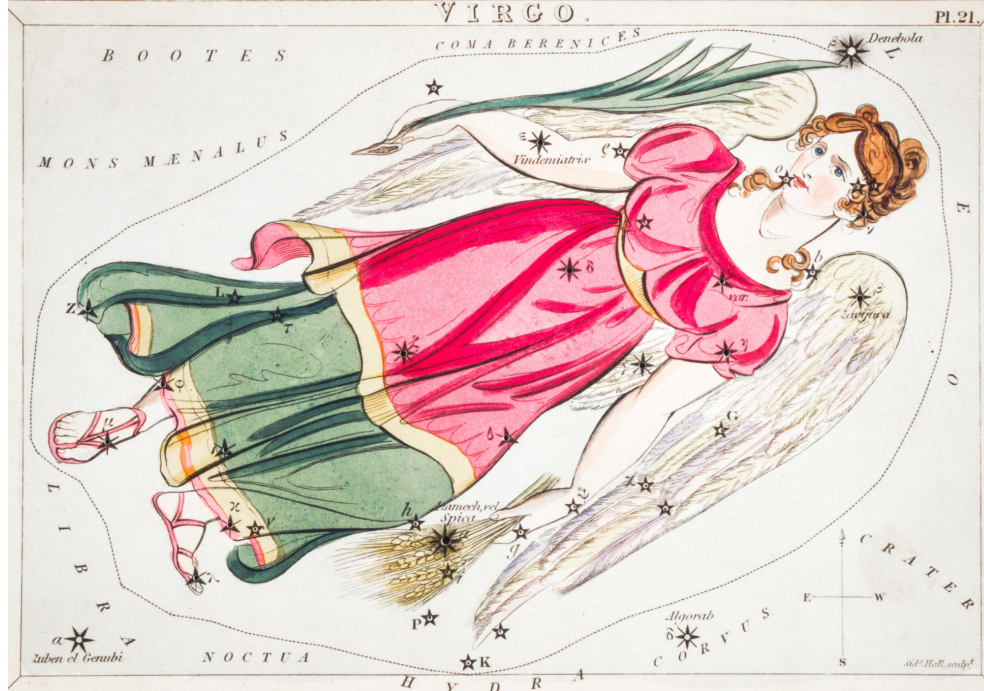
Peter, ktorý pred odchodom na dôchodok pôsobil ako profesor na univerzite, spomenul pred časom výraz UI – umelá inteligencia. Zo začiatku sme jeho informácie o významnom pokroku vedy nebrali veľmi vážne. Ved' v minulosti sme zažili rozmach umelých hnojív, či umelých hmôt, ktoré nahrádzajú vo veľkom kovové výrobky. A tiež umelé náhrady niektorých častí ľudských tiel. Až po jeho nezlomnej vôli presvedčiť nás o tom, že umelá inteligencia má skvelú budúcnosť posunúť ľudské poznanie oveľa ďalej a pomôcť nám lepšie žiť, začali sme byť povolnejší.

Rudo, bývalý rušňovodič sa vytešoval, ako si budú jeho nasledovníci lebediť pri riadení ocelových tátošov na koľajniciach. Vraj nastavia nekonečný rad budíkov rušňa a majú fajront. Všetko bude riadiť umelá inteligencia. Oni si budú spokojne sedieť v tapacirovaných kreslách a hrať na počítačoch hry, aby mohli potom doma súperiť s nadmieru vytrénovanými vnukmi.

Kamil, bývalý režisér a herec okresného divadla, rozmýšľal, ako pomôže nacvičiť hry svetových dramatikov. Napr. v tragédii Hamlet bez Hamleta by náročný text reprodukovala UI úplne bez chýb. Alebo v Čarovnej flaute nahradí vtáčika Papagea, ktorý bude priateľný aj pre citlivejšie uši divákov.

Janka nás pozorne počúvala a bolo jej vidieť na tvári, že by sa aj ona rada zapojila do diskusie. Až po dlhšom čase sa vyjadrila tak múdro, že sme zabudli na naše sny o poslaní a využití umelej inteligencie. Táto forma využitia umelej inteligencie je ešte v začiatkoch, presne v prenatálnom veku a reči o tom, že UI je jediné východisko z riešenia všetkých problémov ľudstva v súčasnosti sú len blúznenie.

A nám odporučila držať sa skratky USDZ – Udržať Si Duševné Zdravie.

RYBÁRI V ZNAMENÍ ZVEROKRUHU PANNA

narodení od 23. augusta do 22. septembra

Panna je ženské, čiže záporné, zemské a variabilné znamenie. Symbolizuje ľudí, ktorí si vážia pokoj a ticho. Okrem toho sú (často až zbytočne) precitlivení. Ak im niekto ubližuje, strácajú k nemu lásku a úprimnú oddanosť. So svojimi prednosťami, ako je svedomitosť, dôkladnosť a šikovnosť, sa uplatnia v každom zamestnaní. Často sa u nich vyskytuje až chorobný sklon k punktičkárstvu. Vedia sa pozastaviť dokonca nad takými otázkami, či práca, ktorú majú robiť má nejaký zmysel. Ak sa k odpovedi nedopátrajú, vôbec sa nevedia pre ňu nadchnúť do tej miery ako iní. Ich logické a rozumové schopnosti z nich robia ľudí veľkej argumentačnej sily, čím si dokážu získať ľudí pre svoje myšlienky alebo ciele. V manželstve a sexuálnych záležitostiach sú vlažní, o erotické záujmy majú menší záujem. Bývajú viac priateľom ako milencom.

Ženy typu Panna majú podobné vlastnosti ako muži, sú avšak ešte trochu citlivejšie. V manželstve uprednostňujú pred telesným sú-

ladom ten duševný. Manželstvo považujú za určitú spoločenskú a materiálnu istotu. V obliekaní sa snažia byť v popredí, ale bez krikľavých výstrelkov.

Rybári v znamení Panny

Ako vyhlásení puntičkári, dokážu sa na rybačku pripraviť veľmi zodpovedne. Nenechávajú nič na náhodu a berú so sebou svoje a z časti aj požičané lovné náradie. Avšak časovo dlhá príprava môže spôsobiť, že zmeškajú napr. určený čas lovu pstruhov, alebo prídu k vode už v čase zákazu lovu.

Rybárky majú značný sklon k romantike, čo často vedie k tomu, že dokážu sedieť a pozorovať prírodu bez ulovenia jednej ryby, hoci kormorány vedľa nich ťahajú z vody rybu každú chvíľku.

Ich priaznivým dňom je streda, harmonickými znameniami Býk a Kozorožec, súhlasnou farbou biela a purpurová a šťastnou rybou je amur.

Váš astrologus

LIEČENIE V KÚPEĽOCH SLIAČ

Milí moji čitatelia,

práve uplynul rok, čo som prvýkrát absolvoval liečenie a to v kúpeľoch Sliač. Bol som nadšený pobytom ako i liečením srdcovo-cievnych chorôb. Domov som sa vracal maximálne spokojný, cítil som sa zdravotne lepšie, predpísané procedúry zabrali. Podobne sa vyjadrovali i pacienti, s ktorými som sa stretával.

Prešiel rok a znova som v kúpeľoch Sliač. Stretol som sa s mnohými známymi, ktorých som tu spoznal v minulom roku. Zaujímalo ma, čo sa tu zmenilo v priebehu jedného roka. Vzhľadom na finančnú situáciu toho nie je veľa. No predsa vidieť zmeny, ktoré som postrehol. Pred hlavnou budovou Palace je vybudované jazierko s dvoma fontánkami, v ktorom si, v čistej vode, pohodlne plávajú farebné rybky. Pacienti ich z lavičiek obdivujú. Je to pekný pohľad, ako relaxujú priamo pred hlavnou budovou. Vybral som sa smerom k štyrom liečivým prameňom. Cestou dole bol iba hustý les, ktorý je dnes zredukovaný, pekne preriedený a objavila sa i nedostavaná budova. Všimol som si, že je ohradená kovovým plotom označeným zákazom vstupu na stavenisko. K tomu sú ohradené i ďalšie dve budovy, pripravené na rekonštrukciu. Ak by sa podarila v blízkej dobe, určite by kúpele stúpili na cene. Zatiaľ je to iba zbožné želanie. Verme, že sa nájdú financie a podarí sa to uskutočniť.

Fontána
v areáli
kúpeľov

Fontána
v areáli
kúpeľov

Zo sponzorského daru bol zrekonštruovaný a mozaikou obložený liečivý prameň Štefánik, ktorý je najviac využívaný pacientmi ako i obyvateľmi blízkeho i vzdialenejšieho okolia. Všade v areáli je vidieť množstvo nových lavičiek, ktoré pacienti neustále využívajú. Tiež je vybudovaná nová trvalá predajňa zmrzliny, ktorá je nepretržite využívaná kúpeľnými hosťami.

Život v liečebnom dome sa nezmenil. Všetko ide podľa zaužívaného plánu. Personál, ktorý sa stará o pacientov je veľmi pozorný, vychádza v ústrety po všetkých stránkach. Vyžaduje od pacientov disciplínu pri nástupoch na jednotlivé procedúry, ktoré na seba nadväzujú. Prichádzam k stravovaniu, ktoré je riešené hotelovým spôsobom. Nepočul som od žiadnych pacientov výhrady k podávanej strave, ktorá je naozaj chutná a podávaná v dostatočnom množstve. Gratulujem kuchárom a personálu starajúcemu sa o včasné podanie stravy v stanovených termínoch.

Prameň
Štefánik

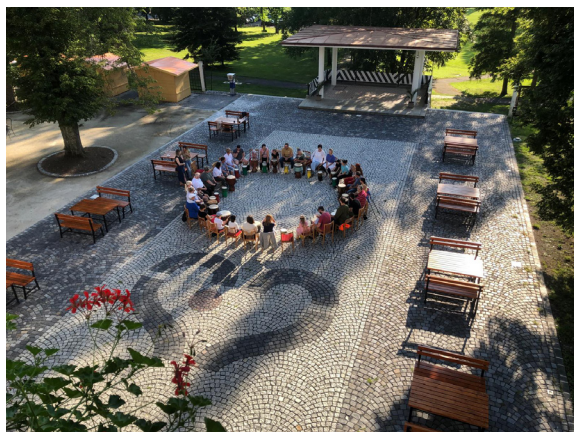
Dostávam sa k dôležitému bodu, ktorým je kultúra. Väčšina pacientov má v tomto zariadení procedúry do 15:00 hod. Potom ostáva veľa voľného času, kedy sa venujeme osobným záľubám. Každý si vyplňa svoj voľný čas podľa seba. Tu nastupuje oddelenie kultúry, ktoré sa snaží pacientom vyplniť voľný čas kultúrnym programom. Musím sa priznať, že v tomto období je ho tu naozaj bohato. Hneď po príchode ma privítal záverečný koncert žiakov ZUŠ Sliač. Do programu boli zapojené všetky ročníky od druhej aj po ôsmu triedu. Skladal sa zo rôznych scénok až po neuveriteľný záver tanečných variácií všetkých žiakov. Tancovali všetci na pódiu a niektorí i roztrúsení po celej kinosále. Gratulujem školskému choreografovi, ktorý dokázal dať dohromady program s takým množstvom žiakov! V rámci MDD bol v areáli kúpeľov Sliač ďalší program pod názvom Cesta rozprávkovým lesom, ktorý symbolizoval rozprávkovú krajinu, ktorou sa deti prešli k svojmu sviatku.

Kúpeľný
kultúrny
program

Ďalší večer bola zabezpečená beseda s Jozefom Rábekom, autorom knihy *Kamiómom po Európe za socializmu*, o všetkom, čo sa dalo zažiť na cestách po Európe v časoch, keď sme ešte žili v socializme. Ako sa jazdilo vodičom TIR bez GPS navigácie, mobilných telefónov a internetu? V časoch, keď nebolo euro ani eurozóna, zato dôkladné kontroly na každých hraniciach? Autentické príbehy z rôznych krajín a ciest, ktoré autor zažil počas dvadsiatich rokov ako vodič kamiónu na cestách po celej Európe a Rusku v rokoch 1973-1993. Po skončení besedy bolo možné zakúpiť si knihu s podpisom autora za zvýhodnenú cenu. Keďže pán Rábek je dnes už starší človek, klásť otázky z publika mu pomáhala dcéra. Veľmi pohotovo a promptne ich zodpovedal.

Veľmi zaujímavý bol program s prvkami muzikoterapie *Spoločné bubnovanie*, pod vedením Róberta Ondelíka. V tomto prípade nejde primárne o vytváranie hudby, ale o spoločný zážitok z hľadania rytmu, komunikácie a kooperácie. V „drum circle“ sú všetci účastníci zapojení a aktívne bubnujú. Nie je vyžadovaná žiadna hudobná príprava, hrať môže úplne každý. Nejde len o skvelú zábavu, ale tiež o skúsenosť, ktorá sa môže dotknúť a prejaviť aj zmenou navonok.

Spoločné
bubnovanie

Kúpeľný
kultúrny
program

Zaujímavé bolo sledovanie výroby kúpeľných oblátok, ktoré na dvoch strojoch predvádzal Pavol Malec s pomocníčkou. O predvádzanie pečenia sa zaujímali hlavne ženy, ktoré od neho žiadali recept, pretože technológia je podobná pečeniu vianočných oblátok, ktoré sa už pečú v našich domácnostiach. Predvádzanie pečenia malo u návštevníkov veľký ohlas.

V kúpeľoch Sliač sú veľmi zaujímavé piatkové letné večery na kúpeľnom nádvorí Palace. Sú to spoločenské večery, kde sa podávajú grilované špeciality, letné drinky a skvelá zmrzlina. Do tanca i na počúvanie hrá živá hudba Galaxy BB Music. Je súčasťou liečenia vidieť, ako sa po skončení programu návštevníci rozchádzajú plní energie, s úsmevom na tvári, v očakávaní ďalšieho spoločenského večera.

Piatkové
večery

Ako posledný bonbónik vám chcem opísať akciu, ktorá mala obrovský úspech. Známa osoba Mgr. Eva Černá realizovala prednášku na tému osobnostného rozvoja. Spisovateľka, autorka motivačnej knihy *Žiť s vášňou*, ktorá bola publikovaná i v USA, zastávala do roku 2018 funkciu bankovej ombudsmanky. Jej náplňou bolo najmä mimosúdne riešenie sporov medzi finančnými inštitúciami a ich klientmi, ale aj príprava dokumentov pre poskytnutie finančných darov, poradenstvo pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nachádzajú v sociálnej a existenčnej núdzi. V televízii Markíza pracovala ako moderátorka, redaktorka i dramaturgička. Prezentácia jej novej knihy bola na vysokej úrovni, čo ocenili poslucháči mnohými dotazmi, na ktoré fundovane odpovedala. Na záver si mohol každý návštevník kúpiť jej novú knihu za výhodných finančných podmienok. Za opísanú kultúrnu aktivitu sa patrí poďakovať vedúcej kultúrneho oddelenia pani Ing. Jane Lehotskej, ktorá v kúpeľoch Sliač zodpovedá za kultúrny program.

Tento článok bol zameraný hlavne na to, čo sa za uplynulý rok v kúpeľoch zmenilo. V rámci finančných možností je vidieť len kozmetické zmeny. Vďaka aj za ne. Ale stále očakávame, že sa konečne Sliačske kúpele dožijú finančnej podpory, aby sa mohla začať plánovaná rekonštrukcia. V súčasnej dobe sa tu lieči hlavne najstaršia generácia, ktorá by si zaslúžila dožiť sa obnovy kúpeľov.

Pzdravuje vás všetých
Marian S.

Miestna
kaplnka
(vľavo)
a solná
jaskyňa
(vpravo)

SLOVANSKÁ EPOPEJ A NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU

Milí moji čitatelia,

pred časom som sa stretol s mojou známou, vedúcou dôchodcovského klubu, p. Annou Zatkalíkovou. Pri bežnej debata prišla reč i na aktivity v klube. V novembri 2023 organizovali jednodňový výlet do Skalice a na Baťov kanál, ktorého som sa s nimi aj ja zúčastnil. Bola to vydarená akcia.

V tomto období organizovali poznávací zájazd do Moravského Krumlova, kde je výstava známeho českého maliara Alfonsa Muchu. Ide o prehliadku súboru veľkých obrazov, vo formáte až 8 x 6 metrov. K prehliadke p. Zatkalíková zabezpečila fundovanú sprievodkyňu, ktorá nás detailne sprevádzala obdobiami tvorby Alfonsa Muchu.

Zámok
Moravský
Krumlov

Ďalej sa budem venovať práve výkladu pani sprievodkyne i dostupným informačným materiálom. Takže nás čaká prehliadka Slovanskej epeje:

Cyklus monumentálnych obrazov inšpirovaných slovanskou mytológiou a dejinami Čechov, Moravanov a Slezanov sa počas rokov 2021-26 vracia na zámok Moravský Krumlov. Opravené priestory zámku spĺňajú najprísnejšie kritériá vyhovujúce vystaveniu veľkoplošných maľovaných plátien.

Polovicu plátien Mucha venoval histórii českého národa – dejinám, náboženstvu a kultúre. A druhú polovicu zasvätil Slovanom a všeslovanským výjavom. Reštaurátori aj kurátori pripravovali výstavu tak, aby na seba jednotlivé plátna nadväzovali. Celá epopej začína výjavom Slovanov v pravlasti a cez Zavedenie slovanskej liturgie, bratskú školu v Ivančiciach a zrušenie nevoľníctva na Rusi pokračuje kázaním Jana Husa v Betlehemskej kaplnke, Petrom Chelčickým a Jánom Amosom Komenským až k bitke na Vítkove, k obrazu Apoteóza dejín Slovanstva.

Na obrazy s rozmermi niekoľkých metrov je lepšie pozerat' ako na jednotnú plochu, z ktorej po čase jednotlivé výjavy vyvstávajú. Na detaily sa treba sústrediť postupne. Sedem najväčších plátien meria až 8,1 x 6,1 metrov. Celý cyklus maľoval Mucha na zámku Zbiroh od roku 1910, celkovo 18 rokov.

Alfons Mucha vedel bravúrne využiť hry svetla a odtieňov farieb, ktoré človek na prvý pohľad nemusí vnímať.

Prvé tri obrazy (Slované v pravlasti, Slavnosť Svantovítova na Rujáně a Zavedenie slovanskej liturgie na Veľké Moravě) sú považované za najvydarenejšie. Je tomu tak zrejme preto, že Alfons Mucha sa na ne dôkladne pripravoval konzultáciou s historikmi, aj štúdiami v teréne.

Slavnosť Svantovítova na Rujáně:
Když bozi válčí – spása v umění
1912;
8,10 x 6,10 m,
olej na plátne

Zavedení slovanské liturgie na Velké Moravě:
Chvalte Boha rodným jazykem
1912;
8,10 × 6,10 m,
olej na plátne

Výklad sprievodkyne

Po bitvě u Grunwaldu:
Severoslovanská vzájemnosť
1924;
6,10 × 4,05 m,
olej na plátne

Petr Chelčický:
Neopláčet
zlem zlé
1919;
6,20 × 4,05 m,
olej na plátne

**Bratrstvo
škola
v Ivančicích:**
Kolébka Bible
kralické
1914;
8,10 × 6,10 m,
olej na plátne

Výletníci

**Apotheosa
z dějin
Slovanstva:**
Čtyři období
Slovanstva
ve čtyřech
barvách
1926-1928;
4,05 × 4,80 m,
olej na plátne

V závere výstavy je uložený rebrík, tvoriaci lešenie, aké Mucha využíval pri tvorbe uvedených plátien. Tu výstava i prehliadka končia. Sprievodkyňa sa s nami rozlúčila a zožala veľký potlesk. Bez výkladu by sme nevedeli, na čo sa máme sústrediť. Musím konštatovať, že tento cieľný výlet stál za to a odporúčam vidieť skvostné Muchove dielo.

A. Mucha pri práci
na Slovanskej epeji;
dobové fotografie

Ešte stručne pridám niečo zo životopisu Alfonsa Muchu (1860 – 1939). Narodil sa v Ivančicich, kde v lavici miestneho kostola zanechal svoj autogram. Gymnázium v Brne nedokončil a začal pracovať ako súdny pisár. Skúsil sa prihlásiť na Akadémiu výtvarných umení v Prahe, ale neuspel. Odišiel do Viedne, kde pracoval v ateliéroch divadelných kulís a navštevoval výtvarné kurzy. Po požiari Viedenského divadla bol nútený odísť späť na Moravu, do Mikulova. Živil sa príležitostnou grafikou. Jeho talentu si všimol gróf Eduard Khuen-Belassi, ktorý mu zadal zákazku na výzdobu jedálne Hrušovanského zámku Emma Hof. Rozhodol sa Muchu podporovať na štúdiách maliarstva v Mníchove a Paríži.

Na Vianoce 1894 pomohol Mucha herečke Sarah Bernhardtovej, ktorá potrebovala plagát pre novú hru Gismonda. To bola kľúčová udalosť v jeho živote. Z Alfonsa Muchu sa stala hviezda. Slávnej herečke neskôr navrhol viacero plagátov a dokonca aj šperky i účesy.

Ďalším bodom programu nášho dôchodcovského výletu bola návšteva historického zámku Náměšť nad Oslavou. Stručne z jeho histórie:

Pôvodný hrad z 13. storočia bol moravskými pánmi zo Žerotína prebudovaný v rokoch 1565 – 1578 na renesančné sídlo, ktoré sa zachovalo takmer v nezmenenej podobe dodnes. Za ich vlády sa Náměšť stala významným strediskom kultúrneho a spoločenského života na Morave. Najväčší rozkvet zažilo náměšťské panstvo v dobe pôsobenia starého rodu Haugwitzov, ktorí sa ho ujali v roku 1752. Za života Jindřicha Viléma Haugwitza a Karola Viléma Haugwitza na konci 18. storočia a v prvej polovici 19. storočia sa náměšťský zámok stal centrom hudobnej kultúry.

ZÁMEK NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU

PROHLÍDKOVÉ OKRUHY / TOURS

1. PROHLÍDKOVÝ OKRUH – REPREZentační PROSTORY
Zámecká kaple, vnitřní nádvoří, reprezentační prostory prvního patra zámku, expozice tapisérií, expozice Stování na zámku, arkádová chodba.

TOUR 1 – REPRESENTATION ROOMS
Castle chapel, inner courtyard, representation rooms on the first floor of the castle, exhibition of tapestries, exhibition of Castle dining, arcade corridor.

Vstupné: základní vstupné 160 Kč
snižené vstupné I. 130 Kč
snižené vstupné II. 50 Kč

Délka prohlídky: 60 min.

2. PROHLÍDKOVÝ OKRUH – APARTMÁN HRABĚTE HAUGWITZE
Soukromý byt majitele zámku v podobě z přelomu 19. a 20. století. Vstupní místnost, jídelna, hudební salon, ložnice, pracovna, klubový salon, kulečnický salon, koupelna. Zámecká knihovna.

TOUR 2 – COUNT HAUGWITZ'S APARTMENT
Castle owner's private apartment in the design of the end of the 19th and the beginning of 20th century. Entrance room, dining room, musical drawing room, bedroom, office, club drawing room, billiard room, bathroom. Castle library.

Vstupné: základní vstupné 160 Kč
snižené vstupné I. 130 Kč
snižené vstupné II. 50 Kč

Délka prohlídky: 60 min.

Admission: full admission 160 CZK
discount admission I. 130 CZK
discount admission II. 50 CZK

Duration: 60 min.

3. PROHLÍDKOVÝ OKRUH – KRÁLOVSKÝ APARTMÁN
Pokoje pro ubytování významných hostů, luxusní koupelna, společná jídelna, tematická výstava na arkádě chodbě. Tento výběrový okruh je přístupný pouze o víkendech v červenci a srpnu a o vybraných státních svátcích.

TOUR 3 – ROYAL APARTMENT
Apartments of important guests of the castle, luxury bathroom, large dining room, exhibition on the arcade corridor. This special tour is opened only at the weekends in July and August and national holiday special days.

Vstupné: základní vstupné 180 Kč
snižené vstupné I. 140 Kč
snižené vstupné II. 50 Kč

Délka prohlídky: 60 min.

Admission: full admission 180 CZK
discount admission I. 140 CZK
discount admission II. 50 CZK

Duration: 60 min.

BLIŽŠÍ INFORMACE VÁM RÁDI POSKYTNEME V POKLADNĚ ZÁMKU. FOR MORE INFORMATION SEE OUR TICKET OFFICE.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Po vypočutí úvodu z histórie zámku začala p. sprievodkyňa prehliadku zámku. Postupne sme prechádzali jednotlivými priestormi, kde nám podrobne vysvetlila život na zámku v danej dobe. Priznám sa, že bolo čo obdivovať a skutočne si predstavovať život na zámku. Názorne bol zobrazený denný režim rodiny, od skorého rána až do neskorého večera s veľmi pekne naaranžovaným prestieraním a luxusnými predmetmi, ktoré v priebehu dňa používali.

Po skončení prehliadky sme sprievodkyňu za jej perfektný výklad odmenili úprimným potleskom.

Na záver vydareného jednodňového výletu sme sa opäť všetci stretli v autobuse. Kde sme sa poďakovali organizátorke. Tiež sme poďakovali sprievodcovi cestovnej kancelárie za celodenné sprevádzanie a p. vodičovi za dobre odvedenú prácu. Všetci sme sa vracali usmíati a zdravo unavení. Tešíme sa na ďalší výlet.

Pozdravuje vás všetkých
Marian S.

Použitý zdroj: propagačné materiály k výstave, dodal MT-Tour

POZOR NA ONLINE NÁKUP DOVOLENIEK

Cestovateľská sezóna s ponukami „last minute“ zájazdov beží aj v septembri. Ak sa rozhodnete pre online nákup, buďte obozretní a nedajte sa oklamať vidinou lacnej dovolenky od podvodných predajcov.

1. Dôležitá je prevencia - nakupujte u overených a etablovaných cestovných agentúr.
2. Ak pristúpite k menej známemu subjektu na trhu, dôkladne si ho preverte ešte pred zaplatením dovolenky a uzatvorením zmluvných vzťahov. Všímajte si najmä, či je subjekt zapísaný vo verejných registroch SR, či má prevádzkovanie cestovnej kancelárie alebo cestovnej agentúry aj v predmete podnikania, či poskytuje informácie o zabezpečení ochrany pre prípad úpadku cestovnej kancelárie a overte si ich pravosť.
3. Príliš nízka cena môže napovedať, že sa jedná o podvod. Overte a porovnajte si stránky ostatných etablovaných predajcov, či sa ponuka objaví aj u nich a za akú cenu. Podvodníci totiž radi kopírujú ponuky iných cestovných kancelárií, pričom v snahe zlákať čo možno najviac ľudí, nahadzujú mimoriadne lákavé až nereálne ceny. Takisto môžete natrafiť na ukradnuté fotky či falošné recenzie.
4. Pozor na kúpu zájazdov cez sociálne siete, kde je náročné overiť identitu a korektnosť predávajúceho. Objednávke zájazdu predchádza komunikácia prostredníctvom chatu alebo telefonicky, pričom predávajúci žiada peniaze vopred bez poskytnutia predzmluvných informácií a zmluvy o zájazde.
5. Slovenská obchodná inšpekcia ponúka zoznam riadnych cestovných kancelárií so sídlom na Slovensku. Na jej stránkach je možné si preveriť či cestovná kancelária spĺňa zákonné podmienky na predaj zájazdu a má zabezpečenú ochranu pre prípad úpadku. Rovnako je dobré overiť si či je predajca členom Slovenskej asociácie cestovných kancelárií a cestovných agentúr.

ORAVSKÝ PODZÁMOK

Ak máte chuť na vzdialenejší výlet z Bratislavy, tak vhodnou destináciou je Oravský Podzámok. Na taký výlet je treba rátať aspoň dva dni s prenocovaním. Možností na prenocovanie je viacero. Ponuka zážitkov je tu naozaj pestrá. Ako prvý odporúčam Oravský hrad s kratším a dlhším okruhom. Na tom dlhšom je treba absolvovať približne 700 schodov! O rozsiahlosti hradu svedčí i údaj o počte hradného personálu, okolo 30.

Pohodlnejšie je absolvovať plavbu na plti. Je dlhá asi 5 km a na jej začiatok vás odvezú autom.

V samotnom Oravskom Podzámku sú krásne kostoly. Návštevníkov zaujme aj múzeum kočiarov a malá ZOO s vtákmi.

Neobyčajná je veľká uzatvorená kaktusáreň s tisíckami kaktusov, ktoré sa dajú aj zakúpiť.

VODERADY

V roku 2023 sa, spomedzi rekonštrukcií kaštieľov, na prvom mieste umiestnila rekonštrukcia kaštieľa vo Voderadoch pri Trnave. Kaštieľ skutočne je neobyčajne krásny z vonku i zvnútra ako aj príslušný park s chodníkmi, rybníkom, kaplnkou, studňou i umelou jaskynkou a obeliskom. Dnes je to vlastne hotel na prebývanie i občerstvenie v reštaurácii. Ozaj to stojí za návštevu, vyrazte pokochať sa!

PROGRAM september 2024

PISTORIHO
PALÁC

Staromestské kultúrne centrum Pistoriho palác, Štefánikova 25
Otváracie hodiny výstav utorok–nedeľa 14:00–19:00
Tereza Langerová | 0905 532 800 | tereza.langerova@stare mesto.sk

5. 9. • 17:00

REFASHIONED POPOVIC&ŠEBEKOVÁ

Vernisáž výstavy.

Výstava autorského odevného dizajnu a textilného dizajnu s dôrazom na experimentálny udržateľný prístup v tvorbe. Barbora Popovic prezentuje odevnú kolekciu Green Black. Zuzana Šebeková zase dezény projektu Evolving textile prints, ocenené PBP 2024.

Oba projekty z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Výstava potrvá 5. 9.–24. 9. 2024

Vstup na vernisáž a výstavu je voľný.

9. 9. • 18:00

HOVORY@PISTORI

Diskusia M. Hvoreckého s I. Németh (vizuálna umelkyňa, kurátorka, profesorka a aktivistka) a D. Želinským (sociológ, básnik a redaktor). Pri príležitosti Dňa obetí holokaustu a rasového násillia zaspieva na úvod a záver diskusie Ervín Schönhauser židovskú pieseň v sprievode akordeónu.

Vstup voľný

9. 9.–15. 9.

ŽIDOVSKÝ FESTIVAL

Festival židovskej kultúry Shalom chaverim. Návštevníci sa môžu tešiť na prednášky, výstavy židovských autorov, divadelné predstavenia, prehliadky, koncerty i gastro zážitky.

Viac informácií na shalom-chaverim.sk

10. 9.–19. 9. ŽIDOVSKÝ FESTIVAL / VÝSTAVA

Last folio (Y. Dojč) a Reminiscencie (J. Zelená a I. Hrnko), K. Zemková, A. H. Omer.

10. 9. • 17:30 Vernisáž

Vstup voľný

10. 9.–13. 9. ŽIDOVSKÝ FESTIVAL / FILMY V KINE FILM EUROPE

10. 9. • 19:00 Last Folio / Yuri Dojč

11. 9. • 19:00 Golda – Železná Lady Izraela

12. 9. • 10:00 Golda – Železná Lady Izraela

12. 9. • 19:00 Svadobný plán

13. 9. • 10:00 Svadobný plán

13. 9. • 19:00 Prísľub úsvitu

Lístky v Kine Film Europe

10. 9. • 15:30

TRÉNING PAMÄTI

Tréning pamäti spojený s krátkou prednáškou. Multifunkčná aktivita, ktorá prospešne vplyva na stimuláciu kognitívnych funkcií a celkovú duševnú pohodu.

Lektorka: A. Palkovič

Vstupné: 2 € / bez rezervácie

14. 9. • 11:00–17:00

PISTORI MARKET

Prvý pravidelný komunitný trh v Starom Meste. Okrem možnosti nakúpiť jedinečné veci, si tu môžete si vychutnať koláčiky, kávičku, víno a zažiť aj origami dielne či operný mini koncert. Ak máte záujem, môžete sa prihlásiť ako predajca alebo prísť objaviť nové poklady.

Viac informácií nájdete na pistorimarket.com, vstup voľný

16. 9. • 18:00

DISKUSIA S ILJOM TROJANOWOM

Ilija Trojanow sa narodil v Sofii roku 1965. Jeho rodičia s ním v roku 1971 utiekli cez Juhosláviu a Taliansko do Nemecka, kde získali politický azyl. V roku 1972 sa rodina presťahovala do Kene, nasledoval pobyt v Paríži. V rokoch 1984 až 1989 študoval právo a etnológiu v Mníchove. Tam založil knižné vydavateľstvá Kyrill & Method a Marino. V roku 1998 sa presťahoval do Bombaja, roku 2003 do Kapského mesta. Dnes, keď práve necestuje, žije najmä vo Viedni. Jeho romány Zberateľ svetov a Moc a vzdor sa stali bestsellermi vo viacerých krajinách. Oceňované sú aj jeho literárne a cestopisné reportáže. Jeho diela vyšli v prekladoch do mnohých jazykov. Píše aj eseje a angažuje sa za slobodu slova.

Moderuje M. Hvorecký. Tlmočenie do slovenčiny zabezpečené, vstup voľný

Organizujeme s láskavou podporou Nadácie Volkswagen Slovakia v rámci série Literárny salón.

18. 9. • 18:00

KONZERVATÓRIUM V PALÁCI

Koncertné vystúpenie študentov Konzervatória Bratislava.

Vstup voľný

23. 9. • 17:00

TANČIAREŇ

Oblúbené tanečné lekcie so skúseným učiteľom tanca Jurajom Komorom. Radi privítame všetkých nových tanečníkov, ktorí doteraz ešte možno nenašli odvahu, ale samozrejme aj všetkých našich stálych tanečníkov. Ak aj nei ste tanečný pár, vezmite kľudne so sebou priateľku/priateľa, prípadne sa spojíte s niekým priamo na kurze.

Vstupné: 2 €

25. 9. • 19:00

ZAŽI PISTORI

Katarína Koščová a Daniel Špiner / miniaTOUR

Vstupné: predpredaj na tootoot.fm 15 € / na mieste 20 €

26. 9. • 17:00

SCOTUS VIATOR

SPOMIENKA NA PRIATEĽA SLOVÁKOV

Spolok Martina Rázusa a Ars ante portas pozývajú na prezentáciu knihy.

Vstup voľný

Staromestské kultúrne centrum G19, Gaštanová 19
Ibolya Pócz | 02/54 77 73 66 | ibolya.pocz@stare mesto.sk

2. 9., 9. 9., 16. 9., 23. 9., 30. 9., • 17:00–18:00

PILATES FIT

Pohybová lekcia. Lektorka: Z. Kondé

Vstupné: 8 € / prihlasovanie na 0905 506 079

2. 9., 9. 9., 16. 9., 23. 9., 30. 9., • 18:15–19:15

BODYBALANCE & TONING BALLS

Pohybová lekcia. Lektorka: M. Bakošová

Vstupné: 6 € / prihlasovanie na 0905 731 621 alebo riabakosova@gmail.com

2. 9., 9. 9., 16. 9., 23. 9., 30. 9., • 19:30–20:30

YIN JÓGA S ĽUBICOU

Pohybová lekcia. Lektorka: Ľ. Husárová

Vstupné: 6 € / prihlasovanie na lubica.husarova@reformcapital.com

3. 9., 10. 9., 17. 9., 24. 9., • 10:00–11:30

HATHAJOGA

Pohybová lekcia. Lektorka: S. Ovečková

Vstupné: 10 € / prihlasovanie na 0903 437 474

4. 9., 11. 9., 18. 9., 25. 9., • 17:00–18:00

JÓGA FLOW

Pohybová lekcia. Lektorka: Ľ. Husárová

Vstupné: 6 € / prihlasovanie na lubica.husarova@reformcapital.com

4. 9., 11. 9., 18. 9., 25. 9., • 18:15–19:15

KONDIČNÉ CVIČENIE PRE ŽENY

Pohybová lekcia. Lektorka: D. Krošláková

Vstupné: 5 € na mieste / bez rezervácie

5. 9. • 17:30–18:30

NÁVRAT K MALIČKOSTIAM: REMESELNÁ DIELŇA

Odbremeňte myseľ a otvorte svoje srdce kreativite. V septembrovej remeselnej dielni si nafarbíme saténovú gumičku a darčekové vrecúško pomocou techniky mramorovania textilu.

Vstupné: 15 €, registrácia na navratkmalickostiam@gmail.com

10. 9., 17. 9., 24. 9., • 16:00–18:00

ZÁBAVNÝ PC PRE SENIOROV: ZOZNAMUJEME SA S NOTEBOOKOM

Počítačová lekcia. Lektorka: J. Pechrová

Vstupné: 6 € (seniori 3 €), povinná rezervácia na 0917 597 422

17. 9., 24. 9., • 18:00–19:30

ČCHI-KUNG

Pohybová lekcia. Lektor: L. Horniak

Vstupné: 6 € na mieste / bez rezervácie

19. 9., 26. 9., • 9:30–11:00

RELAX JOGA

Pohybová lekcia. Lektorka: V. Diešková

Vstupné: 6 € (seniori 3 €) na mieste / bez rezervácie

19. 9., 26. 9., • 18:00–19:30

TAI-CHI CHUAN

Pohybová lekcia. Lektor: L. Horniak

Vstupné 6 € na mieste / bez rezervácie

Š14

Staromestské kultúrne centrum Š14, Školská 14

Dana Sládeková | 02/52 49 68 68 | dana.sladekova@staremesto.sk

9. 9. • 19:00–20:20

DIVADLO ĽAHOSTAJŇA: J. VÁH: VÝSTREL NIK NEPOČUL

Hra Výstrel nik nepočul predstavovala vo svojej dobe žánrovú novinku v repertoári slovenských divadiel. Ide o prvú pôvodnú detektívku z roku 1962, kedy bola aj prvýkrát uvedená v Krajevom divadle v Nitre.

Vstupné 8 € / na mieste alebo v predpredaji cez goout.net

9. 9. | 16.9. | 23.9. | 30.9. | 7.10. • 16:00–18:00

VÝTVARNÉ UMENIE

Kurz Výtvarného umenia sa bude zameriavať na zosilnenie estetického vnímania, obrazotvornosti a analytického myslenia. Počas neho si osvojíte základné výrazové prostriedky výtvarného umenia, farebnú typológiu, ako aj základy kresby a maľby.

Vstup voľný s povinnou rezerváciou miesta na info@staledobri.sk alebo 0948 644 622

BÁBKOVÉ PREDSTAVENIA DIVADLA OMNIBUS

Vstupné: 7 €, rezervácia na omnibusdivadlo@gmail.com / 0944 350 962 alebo na mieste

8. 9.

• 10:00–10:45 ČIERNY KONÍK (od 3 rokov)

• 11:30–12:15 ЧЁРНАЯ ЛОШАДКА (от 3 лет)

Prekvapivý príbeh sedliaka Džovanniho s veselým dejom, pestrými dekoráciami, atmosférou slnečného Talianska a piesňami sprevádzanými tamburínou.

15. 9.

• 10:00–10:45 CIGÁN-JUNÁK A OBLUDA (od 4 rokov)

• 11:30–12:15 ЦЫГАН-УДАЛЕЦ И ЧУДИЩЕ (от 4 лет)

Pri stretnutí s obrovským ľudozrútom vezmeme nohy na plecía. Niečo úplne iné ale urobí veselý a duchaplný Cigán-junák. Ako to celé dopadne?

22. 9.

• 10:00–10:45 NA NÁVŠTEVE U JEŽIBABY (od 3 rokov)

• 11:30–12:15 В ГОСТЯХ У БАБЫ ЯГИ (от 3 лет)

Boli ste niekedy na návšteve u Ježibaby? Asi nie. Jemela k nej chce prísť na koláčik a čaj. Ako to dopadne?

29. 9.

• 10:00–10:45 MAŠA A MEDVEĎ (od 3 rokov)

• 11:30–12:15 МАША И МЕДВЕДЬ (от 3 лет)

Ľudová rozprávka pre malých i veľkých. V podobe bábkového divadla sa môžete tešiť na tajomné dekorácie, humor a nádherné ľudové piesne.

29. 9. • 16:00–18:00

WORKSHOP TÓNY RADOSTI: AKO ZASPÁVAJÚ STROMY

Srdečne vás pozývame na interaktívne hudobné divadlo pre deti (3–10 rokov) a ich rodičov. Stromy sú všade okolo nás. Vidáme ich každý deň. Počujeme, ako šumia ich listy. Môžeme sa ich dotýkať a cítiť ich vôňu. Ale čo o nich vlastne vieme? Ako sa medzi sebou rozprávajú? Majú nejakých kamarátov alebo sú to skôr samotári? Ako sa o seba navzájom starajú? Kedy stromy spia? Prečo sa zbavujú lístia? Čo robia v zime?

Príbeh posúvajú najmä deti pomocou rôznych hudobných a rytmických aktivít. Zážitok umocňuje použitie muzikoterapeutických prvkov, ktoré účastníkov vtiahnu priamo do deja.

Vstupné: 7€ / na mieste

PRAVIDELNÉ KURZY PRE DETI A MLÁDEŽ

2. 9., 3. 9. 5. 9. • 14:00–16:30

STAROMESTSKÉ BALETNÉ ŠTÚDIO

Zápis a informačné dni pre deti a mládež na šk. rok 2024/2025:

Rozvrh na školský rok 2024/2025

- 4,5–6 rokov: Utorok 15:00–15:45
 - 6–8 rokov: Utorok 16:00–16:50 Štvrtky 15:00–15:50
 - 9–11 rokov: Pondelky 15:15–16:25 Stredy 15:15–16:25
 - 12–14 rokov: Pondelky 16:30–17:45 Stredy 16:30–17:30
 - 15–18 rokov: Pondelky 17:50–19:10 Štvrtky 16:00–17:15
- (všetky skupiny majú hodiny 2x do týždňa okrem prípravky.)

Baletné štúdio sa zameriava na lekcie klasického tanca, baletu.

Menšie deti sa hrovou formou učia základy baletu, držanie tela, rytmiku a gymnastiku. Postupne si rozvíjajú vzťah k tancu a hudobné cítenie.

Staršie deti a mládež sa okrem baletu venujú aj modernému tancu a rôznym tanečným choreografiám. Počas roka absolvujú vystúpenie.

Cena lekcie: 6 €, viac informácií na staromestskekulturnecentra.sk

1. 10. • 17:00–19:00

DRAMATICKÝ KRÚŽOK

Úvodná otvorená hodina

Skupina pre deti 12–16 rokov • Utorok 17:00–19:00

Cena lekcie: 6 €, viac informácií na staromestskekulturnecentra.sk

Staromestské kultúrne centrum Zichyho palác, Ventúrska 9

Otváracie hodiny výstav Staromestská galéria Zichy: utorok–nedeľa 15:00–19:00

Galéria na 1. poschodí: utorok–nedeľa 13:00–18:00

Zuzana Schmuckerová | 02/592 01 607 | zuzana.schmuckerova@staremesto.sk

3. 9. • 18:00 | Staromestská galéria Zichy

ZORKA LEDNÁROVÁ: TERTIUM QUID

Vernisáž výstavy.

Galéria Zichy v Bratislave predstavuje výstavu sochárky a multimedialnej umelkyne Zorky Lednárovej. Jej obraz je miestom odtlačku kolesa invalidného vozíka ako jej zástupného maľujúceho tela.

Veronikinej šatke. Súčasťou vernisáže je DJ Peal, kurátorka: B. Jablonská

Projekt finančne podporil Goetheho inštitút. Výstava potrvá od 3. 9.–25. 9. 2024, vstup voľný

13. 9. • 19:00

KOMORNÉ ZDRUŽENIE HOBOJISTOV

Oboe Trio v zložení: Vladislava Fabianová, Júlia Csíziková a Ladislav Roth, spolu s hosťami Andrejom Gálom (violončelo) a Radoslavom Prágerom (fagot)
Na programe zahrajú premiéry diel slovenských skladateľov, vrátane skladieb od Ľ. Bernátha, S. Soloviča, M. Kořínka a D. Argentesiho.

Podporil Fond na podporu umenia a Hudobný fond, vstupné dobrovoľné

16. 9. • 17:00–19:00

NÁVRAT K MALIČKOSTIAM: DEŇ S HÁČIKOM

Odbremeňte myseľ a otvorte svoje srdce kreativite. Uháčkujeme si spolu kvetinovú gumičku. Predchádzajúce skúsenosti s háčkovaním nie sú nutné.

Registrácia na navratkmalickostiam@gmail.com, vstupné: 15 €

17. 9. • 18:00

FILMY Z KINEDOK: VŠETCI ĽUDIA BUDÚ BRATIA

Líder Pražskej jari nastolil počas slobodných šesťdesiatych rokov myšlienku socializmu s ľudskou tvárou, ktorú umlčali sovietske tanky. Slovenský režisér Robert Kirchhoff sa vo filme *Všetci ľudia budú bratia* vracia k tomuto stále živému symbolu a skladá príbeh „tváří Dubčeka“. Svedkov Dubčekovho života sledujeme v scénach od utopickej komúny v Kirgizsku, kde vyrastal, cez éru pop-politickej hviezdy, éru disidenta, väzenie na slobode, až po Nežnú revolúciu v roku 1989, Dubčekov návrat do veľkej politiky až po jeho tragickú smrť.

r. R. Kirchhoff / 2023 / SK ČR / 116 min, v spolupráci s KineDok, vstup voľný

26. 9. • 17:30

SLOVAK PRESS FOTO: DISKUSIA

s finalistami a víťazmi 13. ročníka Slovak Press foto

Vstup voľný

Staromestská knižnica

www.starlib.sk | kniznica@starlib.sk

Blumentálska 10/a | 02/55 42 22 68 | sluzbyblum@starlib.sk

Panenská 1 | 02/54 41 18 74 | sluzbypan@starlib.sk

Karadžičova 1 | 02/52 92 11 04 | sluzbykar@starlib.sk

7. 9. • 10:00–13:00 | Komunitné centrum v Prüger-Wallnerovej záhrade

BURZA KNÍH BRATISLAVSKÝCH KNIŽNÍC

Spojená jesenná burza kníh bratislavských knižníc je opäť tu, tentoraz v čarovnom prostredí komunitného centra v Prüger-Wallnerovej záhrade. Príďte si vybrať z ponuky kníh, ktoré hľadajú svoj druhý domov, možno, že ho nájdú práve u vás. Vaším nákupom tiež pomôžete so získavaním ďalších dokumentov do fondov knižníc.

Vstup voľný

9. 9.–13. 9. • 9:00–12:00 | Panenská 1

POČÍTAČOVÁ GRAMOTNOSŤ PRE SENIOROV VŠETKÝCH ÚROVNÍ

Chcete mať v Google účte dokonalý poriadok? Chce sa naučiť zálohovať, zdieľať a tlačiť? Čo robiť, keď sa mi míňa úložný priestor? Pozývame vás na 5-dňový kurz, kde získate kľúčové zručnosti pre efektívnu prácu s Google službami a ušetríte si čas. Pokročilá práca s cloudovými službami ako Gmail, Google Dokumenty, Google Fotky, atď. Kurz sa bude zameriavať aj na bezpečné prihlasovanie,

pokročilú práca s internetovým prehliadačom a ukladanie zaujímavých informácií z internetu.

Ak si chcete osviežiť pamäť a prehliť svoje vedomosti, prineste si svoju príručku zo Staromestskej knižnice a spoločne si zopakujeme to najdôležitejšie. Počítače Vám radi zapožičiame, ak nevlastníte notebooky.

Je potrebné sa registrovať na sluzbypan@starlib.sk alebo 02/54411874, vstupné: 10 €

11. 9. • 17:00 | Záhrebská 8

ZVUK KNIŽNICE

Tentoraz v spolupráci s Adelou Mede, slovensko-maďarskou hudobníčkou a skladateľkou venujúcou sa najmä práci s vlastným hlasom a jeho vzťahom s technológiou. Jej hudba je inšpirovaná folklórom a minimalistickou estetikou.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umeni, vstup voľný

12. 9. • 10:00 | Blumentálska 10/A

ČÍTAME S NAJMENŠÍMI: NAJMILŠIE ZÁZRKY

Zážitkové čítanie s Ľudmilou Hrdinákovou, odborníčkou na čitateľskú gramotnosť.

Podujatie z verejných fondov podporil Fond na podporu umenia, vstup voľný

16. 9.–20. 9. • 9:00–12:00 | Panenská 1

MOBILNÉ TECHNOLOGIE PRE SENIOROV: VLASTNÝ SMARTFÓN

Naučte sa všetko, čo potrebujete vedieť o svojom smartfóne. Získajte praktické rady, ako si zabezpečiť svoje dáta, preniesť ich z jedného telefónu na druhý a využívať všetky možnosti, ktoré vám smartfón ponúka. Napríklad, ako si prispôbiť nastavenia a klávesnicu tak, aby sa vám ľahšie písalo. Pozývame vás na 5-dňový kurz, kde si ukážeme aj viaceré užitočné aplikácie pre navigáciu, čítanie, cestovné poriadky, elektronický preukaz poistenca a pod.

Je potrebné sa registrovať: sluzbypan@starlib.sk alebo 02/54411874, vstupné: 10 €

17. 9. • 10:00 | Blumentálska 10/a

RODIČOVSKÝ KNIŽNÝ KLUB

Inšpirujte sa knihami o výchove so Zuzanou Vaškovou, rodičovskou poradkyňou. Témou bude kniha Efekt pripútania od Petra Lovenheima. Táto kniha je fascinujúcim sprievodcom pre tých, ktorí chcú odhaliť tajomstvá našich vzťahov a nájsť spôsoby, ako ich posunúť na vyššiu úroveň.

Podujatie z verejných fondov podporil Fond na podporu umenia, vstup voľný

19. 9. • 10:00 | Blumentálska 10/a

MÔJ PRVÝ ČITATEĽSKÝ PREUKAZ

Tvoja prvá knižničná karta ťa čaká! Staromestská knižnica v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Staré Mesto realizuje od roku 2016 projekt zameraný na podporu rodinného čítania, čitateľskej gramotnosti detí a výchovu k čítateľstvu od útleho veku *Môj prvý čitateľský preukaz*.

V rámci tohto projektu získavajú deti rodičov s trvalým bydliskom v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto bezplatnú čitateľskú registráciu v Staromestskej knižnici až do nástupu na povinnú školskú dochádzku.

Odovzdávanie čitateľských preukazov staromestským deťom narodeným v rokoch 2022–24.

Svoju účasť, meno a meno dieťaťa potvrdte na marketing@starlib.sk, vstup voľný

27. 9. • 18:00 | Gaštanová 19

FILMOVÝ KLUB: KNIŽNÉ PLÁTNO

Staromestské kultúrne centrum na Gaštanovej 19 sa mení, pretvára a inovuje.

Po novom sme sa doň prisťahovali aj my – Staromestská knižnica!

Pozývame všetkých filmových fajnšmekrov na skvelé piatkové filmové premietanie s prekvapením.

Ak obľubujete premietania filmov na netradičných miestach, tak v spolupráci s medzinárodnou alternatívnou distribučnou sieťou KineDok si premietneme dokumentárny film BLIX NOT BOMBS z roku 2023.

Komu máme volať, keď svet horí? V marci 2003 sledoval celý svet drámu, ktorá sa odohrávala na scéne svetovej politiky a v centre pozornosti boli americký prezident George W. Bush a iracký diktátor Saddám Husajn. Medzi nimi stál nevýrazný, nenápadný muž Hans Blix. Ako hlavný zbrojný inšpektor OSN bol vyslaný do Iraku, aby zistil či sú podozrenia týkajúce sa výroby zbraní hromadného ničenia opodstatnené alebo nie. Po troch mesiacoch predložil Blix svoju záverečnú správu: jeho tím expertov nepotvrdil existenciu jadrových zbraní v Iraku. Napriek Blixovej správe sa vodcovia Spojených štátov, Veľkej Británie, Španielska a ďalších spojencov rozhodli pre vojenskú intervenciu, čím sa začala vojna v Iraku. Dnes má Hans 93 rokov a je stále veľmi bystrý a sústredený. Vie, že jeho čas na tomto svete sa blíži ku koncu a je v procese dôstojnej (smrteľného upratovania) – urovnáva si svoj majetok a vzťahy s rodinou.

A práve v tejto chvíli ho oslovuje mladá filmárka Greta, ktorá chce pochopiť, čo sa stalo v tých kľúčových dňoch roku 2003 a ako to ovplyvnilo dnešnú podobu sveta. Dialóg medzi režisérkou a Hansom Blixom pripomína rozhovor medzi starým otcom a jeho vnučkou. Spoločne polemizujú o diplomacii, štátnej službe, profesionálnej povinnosti a osobnej zodpovednosti. Mohol Hans zabrániť vojne a zmeniť chod dejín? Môže jeho správny, klerikálny prístup znamenať, že zradil vlastné svedomie, svoju morálnu autonómiu? Je nerobiť nič zlé to isté ako robiť správnu vec?

Česko / Nemecko / Švédsko, 2023, 85 min

Vstup voľný

27. 9. • 15:00 | Gaštanová 19

SNOVÉ MIESTA: TVORIVÁ DIELŇA PRE DETI

Podme spolu na nezvyčajnú cestu do sveta snov a fantázie, inšpirovaní kafkovskou tajomnou snovosťou. Spoločne budeme vytvárať vlastné bizarné svety plné záhad.

Medzinárodný festival opäť pozýva na stovky akcií vo viac ako 120 mestách a obciach po celej Českej republike a na Slovensku. Od piatku 27. septembra do štvrtka 3. októbra 2024 bude jeho program objavovať zabudnuté miesta alebo naopak predstavovať notoricky známe stavby z nových uhlov pohľadu. Tohtoročné festivalové motto je „Proces premeny“. Festival na Slovensku nadväzuje na hlavnú tému Českej republiky, ktorá vychádza zo 100. výročia úmrtia významného spisovateľa Franza Kafku. V duchu kafkovskej atmosféry sa slovenský program zameria na architektonické premeny, zaujímavosti či bizarnosti.

Podujatie vzniklo v spolupráci s Festivalom Deň architektúry, vstup voľný

7. 9. • 11:00–18:00 | Hviezdoslavovo nám.

FESTIVAL ZO SRDCA

Inkluzívny multižánrový festival. Tretí ročník výnimočnej akcie, ktorá spája umelcov so zdravotným znevýhodneným s umelcami bez zdravotného znevýhodnenia. Príďte sa zoznámiť, podporiť talenty, inakosť, silu a radosť zo života.

Vystupujú Medial Banana, Bučková & Kavaschová, Kriss Krimm, Ricco Šarközi, TK DANUBE, Divadlo Hopi hope, Sireňčatá, Spoločnosť Downovho syndrómu a ďalší.

Vstup voľný, bezbariérový prístup / vhodné pre nevidiacich

12. 9.–13. 9. • 10:00–18:00 | Hviezdoslavovo nám.

INDONÉZSKY FESTIVAL

Kultúrny program spojený s trhom. Veľvyslanectvo Indonézskej republiky si týmto podujatím pripomína Deň nezávislosti Indonézie.

Trh • 10:00 – 18:00

Kultúrny program (denne) • 13:00 - 14:00 a 16:00 - 17:00.

Vstup voľný, bezbariérový prístup / vhodné pre nevidiacich

14. 9. • 13:00–17:30 | Hviezdoslavovo nám.

ÁZIJSKÝ DEŇ

V rámci snáh o prehĺbenie záujmu a pochopenia Ázie a jej kultúry Slovákmi, predstaví festival pozoruhodný výber tradičných umení, bojových umení a prinesie čaro jedinečnej ázijskej kultúry do centra Bratislavy.

- 13:00–13:30 Slávnostné otvorenie
- 13:30–14:15 Kultúrny program Číny
- 14:15–15:00 Kultúrny program Indie
- 15:00–15:45 Kultúrny program Indonézie
- 15:45–16:30 Kultúrny program Japonska
- 16:30–17:15 Kultúrny program Vietnamu
- 17:15–17:30 Záverečný ceremonial

Vstup voľný, bezbariérový prístup / vhodné pre nevidiacich

17. 9. • 17:00 | Konventná ul.

KOMENTOVANÁ PRECHÁDZKA:

TALENTOVANÍ GYMNAZISTI, ODVÁŽNI LYCEÁNI

Mnohých talentovaných a odvážnych študentov z katolíckeho gymnázia a evanjelického lýcea v Prešporku vyformovali najmä ich učitelia. Patria k nim i hudobný pedagóg Heinrich Klein, židovský rabín a učiteľ Chatam Sófer, národnobuditeľský pedagóg Ľudovít Štúr, pedagóg matematiky a fyziky Fridrich Dohnány, historik a vysokoškolský pedagóg Tivadar Ortvy, profesor fyziky a matematiky Virgil Klatt a v neposlednom rade aj priekopník pôrodnického vzdelávania žien Ján Ambro. Spoločne so svojimi žiakmi ovplyvnili naše dejiny. Príďte na prechádzku do niekdajšieho Ferdinandovho mesta a spoznajte ich osudy a školy.

Zraz: Konventná 13, Staré evanjelické lýceum

Trasa: Bariérová (schody počas trasy)

Sprevádza: K. Králiková

Povinná registrácia eva.kostalova@stare mesto.sk, vstupné: 2 €

21. 9.–22. 9. • 15.00 | Hviezdoslavovo námestie, altánok

CAMPANA BATUCADA

21. 9. • 15:00 Bbbnová show Campana Batucada a Abadá capoeira

22. 9. • 15:00 koncert brazílskej hudby Wiener Choro Ensemble - Familia Pádua

Organizátor: Brazílske veľvyslanectvo v Bratislave

Vstup voľný

23. 9.–6. 10. | Zichyho palác, Prepoštská ulica

EŠTE NIE SOM, KÝM CHCEM BYŤ

Exteriérová inštalácia fotografií významnej českej fotografky Libuše Jarcovjákovéj.

V spolupráci s Film Expanded.

NOVÉ KURZY V NAŠICH KULTÚRNYCH CENTRÁCH

NOVINKY

od 2. polovice septembra | Zichyho palác

PRÍPRAVNÝ VÝTVARNÝ KURZ

Objavte ideálny spôsob ako pripraviť potomstvo na prijímacie pohovory na stredné umelecké školy alebo rozvíjajte svoj umelecký potenciál.

Lektorka: Miriam Materáková

Frekvencia 1 x v týždni / 90 min

Zichyho palác

AUTORSKÝ VÝTVARNÝ KURZ ALBERTA VLKA

Vyskúšajte si rôzne výtvarne techniky a médiá, od klasických až po experimentálne. Rozvíjajte svoje výtvarné myslenie pod vedením výtvarníka, filmára a galeristu.

Lektor: A. Vlk

Frekvencia 1 x v týždni / 90 min

Pistoriho palác

TEXTIL NÁŠ KAŽDODENNÝ

Nekonvenčný výtvarný kurz zameraný na rôzne textilné techniky.

Príďte si spoločne užiť svoj čas a rozvíjať vaše rukodielne schopnosti.

Lektorka: Z. Martinusová

Frekvencia 1 x v týždni / 90. min

začiatok september/október | G19

POHYBOVÁ PRÍPRAVKA A BALET pre deti od 5–7 rokov

DRAMATICKÝ KRÚŽOK pre deti 7–11 rokov

DOOBEDNÝ POHYBOVÝ KURZ pre mamičky s deťmi

Viac informácií na staromestskekulturnecentra.sk

magazin@staremesto.sk

Betka Marendiaková a Danka Sládeková
02/52 49 68 68 alebo 0911 665 273

program: staromestskekulturnecentra.sk

magazín: staremesto.sk/sk/content/magazin-zrazu-nielen-pre-seniorov

STAROMESTSKÉ CENTRÁ KULTÚRY A VZDELÁVANIA

Pistoriho palác
Štefánikova 25, 811 05 Bratislava
Tereza Lngerová
02/52 49 18 28
tereza.lngerova@staremesto.sk

Zichyho palác
Ventúrska 9, 811 01 Bratislava
Zuzana Schmuckerová
02/59 20 16 03
zuzana.schmuckerova@staremesto.sk

F7
Františkánske námestie 7, 811 01 Bratislava
Zuzana Schmuckerová
02/59 20 16 03
zuzana.schmuckerova@staremesto.sk

G19
Gaštanová 19, 811 04 Bratislava
Ibolya Pöcz
02/54 77 73 66
ibolya.pocz@staremesto.sk

Š14
Školská 14, 811 07 Bratislava
Dana Sládeková
02/52 49 68 68
dana.sladekova@staremesto.sk

ZA FOTOGRAFIE ĎAKUJEME

M. Majtánovi, M. Spišiakovi
a portálu canva.com